

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 142.

V Ljubljani, v petek 25. junija 1886.

Letnik XIV.

Tužna Irska.

(Dalje.)

V kratkem časi je moral pobrati svoja kopita, ker irski dominikanec Toma Burke je v javnih govorih dokazoval nasprotno. Kar je dosegel Anglež v Ameriki, bilo je to, da je razburil duhove ameriškanskih Ircev. Trezno misleči Amerikanci pa so si mislili: „Ako čez 700 let en narod ne more vladati in brzdati drugega drugače, kakor z mečem in silo, zastoj je ves daljni trud.“ Kdor je bral Burke-jeve govore, ali opazoval velikansko navdušenje ameriškanskih Ircev, moral je priznati, da O'Connellov duh še vedno živi v njegovem narodu, da, v vsakem irskem srci. O'Connell je poznal svoj narod, njegovo zgodovino in želje, kakor malokteri. Do zadnjega trenutka je trdil: Unija z Anglijo je laž, mora se preklicati. Prihodnost boče učila, kdo pogodil je pravo. O'Connell ni želel, niti skušal popolnem Irske odtrgati od Anglije; želja njegova je bila, da Irska dobi svoj parlament. Pride morda čas, ko bi bila Anglija vesela, da je uslišala irsko prošnjo. Nevarnost iz Amerike ni mala, in Anglija se mora še pravočasno izogniti nevarnosti, ki preti njeni mogočnosti.

Anglija je mnogo grešila, a tudi Irska ni brez krivde. Že iz davnih časov globoko doli v srednji vek cepili in slabili so irski narod nesloga in domači prepiri. Do najnovejšega časa niso poznali državne misli, niti njene opravičene moči v človeškem življenju. To ravno je Angležem olajšalo delo. O'Connell jih je prvi učil politike; po njem so spoznali, da je človeku prirojena lastnost, živeti v državni družbi. Ko so Irce pričeli spoznavati to resnico ter pečati se s politiko, dosegli so tudi praktične vspehe.

Tudi mi katoliški Slovenci učimo se lahko iz tega, da je nam škodljivo in nevarno, ako se vsled mnogih nezdov, krivic in nesreč protivimo državnemu življenju, malomarno držimo križem roké, ko nam sovražnik z železno nogo stopa po glavah ter se načeloma upiramo upravnim oblikam. Zgodovinske so postale in edino mogoče sedanje, vedno bolj očiščujoče se politične razmere; velikanska in edino prava ideja prošnja ves svet: vsakemu svoje.

S tem gësлом, pod zastavo resnice in pravice vstrajajmo v boji, in moramo zmagati. Vse krivice, ki smo jih pretrpeli, še trpimo in bomo trpeli, ne ovržejo te politične resnice. Svaka sila do vremena! Treba nam je le mož čistega značaja, nesebičnega srca, trdne volje, vstrajnega poguma, bistrega uma, ki v nesreči ne obupajo, v sreči se ne prenačljijo, in prihodnost je naša.

Pa vrnimo se zopet v Irsko. Večina ministerstev za vladanja kraljice Viktorije je iz stranke „whigov“. Pečali so se največ s preosnovo notranje postavodaje v liberalnem smislu. Tako je pričelo ministerstvo Russel-Gladstone novo parlamentno reformo, katero je končal Derby. Ko je prišel zopet Gladstone na krmilo, preklical je v Irski angleško kot državno cerkev, s čimur je hotel Irce pomiriti. Kot naslednik Salisbury-jev lotil se je 75letni Gladstone zopet irskega vprašanja.

V nagovoru na svoje škotske volilce je priznal brez ovinkov, da mu nasprotujejo v irski politiki „višji krogi“. Proti aristokraciji in bourgeoiziji trka na sreča „modre in plemenite narodeve pravičnosti“. V velikih političnih bojih zadnjega polstoletja je bila ona mogočna armada vedno na nasprotni strani, a zmagoval jo je pošten narod. Tudi sedaj se zanaša, tako je govoril, na mogočno demokratsko stranko.

Ako premislimo neznansko krivico, katero je v prošlosti pretrpela katoliška Irska vsled protestantskega sovraštva, moramo se čuditi, da je sedaj tudi v Angliji v javnost prodrlo prepričanje o mnogoletnih krivicah. O protestantizmu govori se le tedaj, ako se tiče poldruga milijona protestantov, ki žive v severni Irski. Ti so potomci nekdanjih naseljencev, med katerimi še živi fanatizem Cromwell-ove „soldateske“. Boj se katoliške večine v mogočem irskem parlamentu, upirajo se toraj irski samoupravi.

Ti protestantje in njihovi somišljeniki v angleški zbornici ne smatrajo irske samouprave kot zadostilo irskim katolikom; imajo tudi prav. Kajti do unije leta 1880 ni sedel niti eden katolik v irskem parlamentu in tudi ni mogel, ker bi bil moral kot katolik zavreči protestantsko prisego. Do istega časa so bila tudi vrata zaprta irskim katolikom do vseh javnih služb. Prve glave kraljevega na-

mestništva v Irski morajo še danes biti protestantje; Gladstone je prvi, ki hoče odstraniti popolnem versko nasilstvo.

Pravo zadostilo zatiranim Ircem more biti le Gladstone-jeva „zemljiška-bill“, ki namerava Ircem dati nazaj ugrabljeno zemljo. Ta je, katero mora terjati pravica in oropani Irce. Irska samouprava pa je le bolj zadeva politike, ki pa ne nasiti lačnega želodca. Najprvo „kruha“, potem še le „godbe“. Celó v Irski je še pred kratkimi leti „zemljiška zveza“ nasprotovala „home-rule-stranki“, in Gladstone je sprvo iskal politične zveze; irski parlament, kakoršnega priporoča Gladstone sedaj, imenoval je domišljijo blaznega. Ko je l. 1882 Parnell s svojimi prijatelji podal Gladstone-ju roko v znamenje miru, umorili so zarotniki „home-rule-stranke“ lorda Cavendish-a in Tom. Burke-ja. Povod umoru ni bilo osebno sovraštvo, marveč je bil le odgovor irskih nezadovoljencev na pogodbo med Gladstone-jem in vodji agrarne stranke. Mrtvi trupli naj bi Parnella in njegove prijatelje podučili, da se Irska bojuje z Anglijo na življenje in smrt. Iz francoskega vira je tedaj krožila po svetu karakteristika irskih strank, ki osvetljuje sedanje razmere, in ta slóve:

„Treba je biti previdnim, da tukaj ne zamenjamo strank prerazličnega značaja. „Deželna liga“, s katero se zadnji čas posebno dogovarja angleška vlada, nima ničesa skupnega z „home-rule-stranko“ ali irsko samoupravo, še manj pa s fenianizmom. Fenijci bi radi Irsko pretvorili v ljudovlado. Avtonomisti so zadovoljni z legislativno neodvisnostjo in ne želé pretrgati zveze monarhijske avtoritete med Veliko Britanijo in Irsko. Tudi možje agrarne zveze se ne upirajo temu programu, vendar imajo to posebnost, da se ne dotikajo političnega vprašanja, temveč hoté le izboljšati osodo prebivalstva po deželi z reformo postav. V to svrhu so se posluževali skrajnih, revolucionarnih sredstev, vendar niso nikoli, kakor drugi, potegovali se za narodnostne pravice. Med fenijci je skrivna zveza, ki se ne peča s politiko, temveč sovraštvo goji do angleških posestnikov in sanja o razdelitvi zemlje, razpadu družbe in se ne vstraši nobenega zlodejstva, da si osveti in doseže svoj namen. Fenianizem

LISTEK.

Jezero odteklo.

V nekdanjem neapolitanskem kraljestvu v okraji Abruzzo 86 klm. na vzhodu od Rima in 155 klm. na severu od Neapolja je, ali prav za prav je bilo jezero, „Fucino ali Celano“, na visravani Avezano. Njegovo vodno zrcalo je bilo še 10. junija 1861 nad sredozemskim morjem 668 metrov. Bilo je to jezero od vseh strani z gorami obdano in ni imelo odtoka. Vsaka voda, ki se je zbirala v tem okraju, je tu obstala, kolikor se je ni izpuhtelo ali je ni zemlja posrkala. Kotlina (bassin) je dolga 22 klm. in 11 klm. široka in meri 65.000 hektarov ali 650 milijonov m. Največa bližnja dolina je dolina reke Liris, od jezera jo loči Monte Salviano in ravnina „Campi Palencini“ ki je viša, kakor površje jezera. Jezero je nastalo po deževju v tisočletih, in zrcalo se je spreminjalo potem, kakor je dežja padalo, kajti

med leti 1783 do 1816 se je povzdignilo njegovo zrcalo nad 9 metrov, sicer je bilo globoko 22 m., od l. 1820 je zopet padalo, tako je bilo globoko le 9 1/2 metrov. Potem je zopet nastopalo in tako naprej. Iz tega se lahko spozna, kako je to vplivalo na okolico, in ne bodemo se smejali, da so v starodavnosti razni okoličani jezero imeli za Boga, in se mu priporočevali, da bi jih varovalo.

Julij Cesar je bil prvi, ki je hotel izsušiti to jezero, a še le Klavdij se je dela lotil. Vodo je bilo treba odpeljati v Liris, zato je bilo treba prerova pod goro Salviano in potem še 300 metrov globoko pod imenovano ravnino kopati. Enajst let je delalo 30.000 mož na državne stroške, in konec vsega je bil — nič. Da se loté dela na več krajih, skopali so 40 rogov, tudi do 1000 čevljev globoke, po katerih so prst iz rova spravljali. Pri teh navpičnih rovih bila so pa tudi hodišča na pošev izpeljana, vsa ta hodišča in te rovi so bile še enkrat tako dolge kakor kanal sam na sebi. Čuditi se je, da so se Rimci lotili tega dela, ker niso imeli ne parnih strojev, ne smednika niti natančnega merila, ker kanal je

bil na več mestih zavrt, mogoče je pa tudi, da so se ogibali krajev, ki so se težje obdelavali.

Ljubljenec Klavdijev, nek Narcis, je delo nadzoroval, a skrbel je le za svoj žep, a pri delu je vladal nered, delali so slabo in vsak je hotel obogateti. Kanal je bil dolg 5 1/2 kilometra in ob nekaterih koncih imel je profil 10 kilometrov. Tacit in Plinij govorita o tem kanalu. Prvi ga močno graja, a drugi ga hvali.

Sploh pa se je čuditi, da so mogli Rimci, ki so imeli stroje tako jednostavne, lotiti se takih del, ker je bilo vendar treba vodo, ki je prekapala, vzdigovati po 90 metrov visoko.

Enajst let so delali, in sedaj naznani Narcis, da je delo že toliko dovršeno, da se more jezero odpeljati. Snovali so velikanske slavnosti, in na jezuru so si omislili velikansko pomorsko bitko. Stesali so v ta namen večih ladij, na katerih bi se imeli ubogi sužnji na smrt boriti. Iz Rima in okolice je prišlo gledalcev na tisoče. Ko minejo te krvave igre, jezero le ni odteklo, marveč le nekaj znižalo, videlo se je pa tudi, da se jezero po tem vodovodu

meji ob Ribbonizem, toda ž njim se ne sme zamenjati."

Že 8. maja 1882 je Gladstone predložil zbornici dva načrta kot dodatek „irske deželne bil“ l. 1870, kako bi se zabranili izgredi v Irski in vredila zaostala najemnina. Ta dva načrta sta pa bila le boječa poskušnja; koristi lordov so zmagale.

Ker je Gladstone nastopil pot do končne rešitve irskega vprašanja, moral je sedaj zbornici predložiti načrt postave o „odkupovanju zemljišč“. S tem bi bil moral Gladstone pričeti, ne pa s samoupravo (home-rule). Ravno ta ovira prvo. S svojega stališča sicer Gladstone sklepa logično: najprvo dajmo Irce samoupravo, in prihodnji irski parlament naj si ubija glave z odkupovanjem zemljišč in odškodovanjem. Njegovi nasprotniki pa, med katerimi je precej njegovih prejšnjih prijateljev, drže se praktične strani te logike. Tako piše konservativni „Standard“: „Lahka bi bila razsvojitev (ekspropriacija) irskih posestnikov, ko bi imeli potrebnih sredstev. Ali kako naj angleška državna blagajnica plačuje letnine (annuitete) sedanjih najemnikov, če bodo tekle po kanalu irskega parlamenta, tega nam tudi Gladstone ne more količkaj določeno povedati. Njegov predrzni načrt sloni na dveh pogojih, da bodo irski najemniki plačevali pošteno in vestno, in da bo parlament v Dublinu točno in blagovoljno donasal k državnim izdatkom Irski določeno svoto. Oba pogoja sta negotova. Pritrdili bi njima, ko bi ne poznali irske zgodovine, irski značaj in njihovo sedanje mišljenje. Preveliki uspeh bi Irce ne zadovoljil, marveč spodbudil, da bi z lastno zbornico pripravljali končno ločitev od Anglije.“

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. junija.

Notranje dežele.

Pisali smo v sredo o velikem pomanjkanju duhovščine po severo-slovanskih pokrajinah, in sicer ondi, kjer so Nemci naseljeni, in smo rekli, da zaradi tega konservativizem ondi tudi pravih tal nima. Oglejmo si danes tiste pokrajine nekoliko bližje. Tako daleč je v tem oziru že prišlo po severnem Českem, po Moravi in po Šleziji, da imajo sedaj tiste župnije, kjer je bil recimo pred dvajsetimi leti še dekan z dvema pomožnima duhovnikoma, le po enega samega duhovna, kateri mora vso službo božjo sam opravljati. V podporo mu prej prideleni pomožni duhovniki so šli v druge župnije, kjer so stareji duhovniki pomrli in ni bilo od nikod nadomestiti jih. Sploh je pa pomanjkanje duhovščine tolikošnje, da je ondi na kope župnij, ki nimajo že po več let nobenega duhovnika. Vsled tega je tudi delitev sv. zakramentov jako redka in tako rekoč slučajna postala. Oklici na pr. se nič z lece ne objavljajo, kdo da se namreč hoče poročiti, temveč jih objavlja dotični učitelj. To so silno žalostne razmere, katerim pa nikdo konca ne vé. Le pomislite, kaj bo za mladi naraščaj, ki se sedaj šola brez pravega, brez temeljitega poduka v krščanskem nauku. Izobrazbe na verski podlagi ondi toraj že v najnežnejši mladosti manjka. Ta se potem pri odrasli mladini sama po sebi nadaljuje. Mladina ne hodi redno v cerkev, češ, da v domači župniji ni službe božje, v sosednjo ji je pa preveč od rok. Reči se mora,

da se bodo ondi ljudje zaredili, ki bodo hujši od divjakov, če bodo žalostne razmere še kaj dolgo trajale. Čuda pač ni po vsem tem, če se liberalizem tamkaj šopiri.

Avstrijska gospodarska zbornica je sprejela v drugem in tretjem branji v zadnji seji postav, sklenjene v poslaniški zbornici, med temi postavo zoper anarhiste, postavo o okrajnih železnicah. Ministerski predsednik je potem sklenil v cesarjevemu imenu zbornico.

Nemško-avstrijski klub pod vodstvom Plennerja in Ohlmetzkega dal si je pred razhodom državnega zbora sebi na čast še slavnosten banket, na katerem je zopet marsikaj prišlo med svet, kar bi bili rajše na drugem mestu izgovorjeno imeli. Plenner je tožil, da mu je v poslednem času stališče jako težavno postalo zaradi radikalcev, ki so se jeli v klubu neprimerno šopiriti. Je že prav, če delajo opozicijo proti vladi, ali ni je treba delati proti avstrijski državi, kakor tudi jim ni prav nič treba škiliti na srednjo stranko, ktera ni krop ne voda. Zakaj pa bodoči minister, g. Plenner, ni imel poguma, opozicije proti državi, ktera se je v najnovejšem času v poslaniški zbornici med liberalnimi Nemci na vse kriplje vganjala, javno grajati v poslaniški zbornici; ondi bi bila reč kaj pomena imela in bi bil mož s tem v resnici dokazal, da mu je v resnici na državi kaj ležeče. S tem pa, da je med štirimi stenami taisto obsojal, ni prav nič dosegel; kajti vseh tistih njegovih sodrugov okoli njega zbranih se take besede toliko primejo, kakor bob stene. Če se je protisimitizmu Plenner v državnem zboru po robu postavil in se je za židovski smrad javno potegnil, koliko lepše bi se bilo pač bodočemu ministru podalo, za Avstrijo pognati se, kateri radikalni Nemci od vseh strani zobe kažejo.

Ludovik Mocary, eden načelnikov neodvisne stranke na Ogerskem, ki je v adresni debati govoril za ravnopravnost ali vsaj zagovarjal pravice nemadarskih narodov do izobraženja materne jezika, je izdal brošuro, v kateri priporoča rojakom pravičnost do nemadjarov iz versko-nravnih, še bolj pa iz državno-političnih vzrokov. Njegova brošura: „Nekaj besedi o narodnostnem vprašanju“ je zapisana v tako čvrstih besedah, da se bode bržkone vnela živahna debata o tem po deželi, v zborih in časopisih. Mocary pokaže na obilo hvaležnost, ktero so mu skazovali, ko je v adresni debati govoril za pravice narodnosti in iz tega sklepa, da je mogoče rešiti narodno vprašanje na podlagi vzajemnega porazumljenja. Narodnosti rade priznavajo prevago ogerske države, vpirajo se pa pomadjarenju, kakor se to kaže v postavi l. 1879, ko se govori o podučevanju in naučenju ogerskega jezika. Pisatelj govori zoper zlorabo, ki se uganja z besedo: rodoljubje (patriotizem). Ni treba reči: Madjar, rodoljub in ud narodnega kluba, ni izdajca (da bi drugim narodno pravice pripoznal), marveč kdor je dober Nemec ali Rumunec, ta je sam ob sebi dober rodoljub, kajti kdor se trudi za povzdigo svojega naroda, ta se trudi za povzdigo domovine. Ljubezen in naklonjenost do naroda je tako prirojena, kakor ljubezen do veroizpovedanja, in kdor komu hoče vzeti narodnost, greši se huje, kakor tisti, ki mu vero jemlje, ker narodnost obsega bolj stvarne in bolj dosegljive koristi. (Po krščanskih nazorih pač ni, narod pred vero staviti. Da Madjar tako povzdiguje narodnost, pač vemo, a od tod pa tudi izhaja njegova krivičnost do vseh drugih narodov. Naj to dobro pomislijo tisti, ki govorijo in delajo po enaki glasliki: Pred Slovan, potem kristijan. Enako so na krivični poti, kakor Madjar.) Naše narodnosti, govori M. dalje, niso ostanki večih ljudstev, ki odmirajo, marveč sosedje samostalnih bratov, ki se dan na dan razvijajo. Ni ga toraj niti notranjega, niti vnanjega vzroka, da bi ti narodi popustili svojo individualnost in se izročili za pomadjarenje. Ko M. našteje, o čem se imajo narodnosti

pritožiti, pride do tega, da se Madjari po nemadarskih narodnostih lahko spoprijaznijo s sosednimi državami na balkanskem polotoku. V oči gled Rusiji lahko sklenemo s temi državami zvezo držav. Zato naj popusti Ogerska država pomadjarenje in naj v dotičnih krogih spregledajo, da samostalna ogerska država ne more shajati brez dobrih odnosov do tujih narodnost. (M. govori o samostalni ogerski državi, kakor da bi Avstrije ne bilo?) Neopravičeno bi bilo tirjati od drugih narodov, naj se lepo obnašajo, da se bode vstreglo njih željam; marveč jim mora dobrohotnost države pokazati, da resno misli z enakopravnostjo. Dokler se to ne zgodi, morajo narodi radi ali neradi kazati nevoljo in zamrzo. Državna vlada mora začeti in delati vkrepe, da bodo mogle narodnosti živeti. Treba se je s tem vprašanjem resno baviti, a ne časa tratiti z nepotrebnimi zdihljeji in tarnati nad tem, da niso vsi ljudje Madjarji. Tako govori sivolaz mož, eden izmed tistih, ki so že leta 1848 opazovali gibanje narodov. Vidi se pa, da je temu ogerskemu patrijotu Ogerska nad vse, toraj druga zmeta, toraj tudi krivica. Njegov glas bode tudi glas vpijočega v puščavi; ker učenik sam stoji z obema nogama na krivičnem stališču, verskem namreč in državljanskem.

Trije slavoloki in devet gostov je bilo v **Balassa-Gyarmath**, ko je zborovalo gorenje-ogersko kulturno društvo. Namen temu društvu je razširjati omiko, pa kako? Z madjarskim jezikom med Slovaki, tako, da ta društva niso družega, nego zadnja trdnjava, za ktere se skriva pomadjarenje nemadarskih narodov pod krono sv. Štefana. Za občni zbor so delali velike priprave, pričakovali so gostov iz vseh desetih slovaških sodnijskih okrajev, za ktere je bilo osnovano to društvo. Šli so jim s kočijami nasproti, a prišle so te prazne nazaj. Pri obedu so bili le domačini; isto tako pri izletu, kjer je svirala vojaška in ciganska godba. To društvo bi se smelo imenovati uradniško društvo, ima namreč 3199 članov in obstoji še le dve leti, letnih dohodkov ima 5117 gold., a zaostankov 4242 gold. Zato hočejo nekteri napraviti naklad na davke. — Novine pišejo, da bodo, naj postopajo kakor hočejo, toliko Slovakov pridobili za to društvo, kakor tisti zajcev, ki jih je šel lovit z bobnom.

Vnanje države.

Rim je mesec dni dvakrat volil — v parlament in v občinski svet. — Pri političkih volitvah so zmagali radikaleci in republikanci, — ker katoliki niso volili, pri volitvah v srenjski odbor so zmagali katoliki, prijatelji sv. Očetu. — Radikaleci so za občinski svet priporočevali le take, ktere so nasvetovali framasoni in ki so bili zoper krščanski nauk v šolah. — Pri volitvah v občinski svet je padel nek Balestra, ki je bil v odseku za olepšanje Rima „Piano regulatore“. Ta odsek pa Rim olepša s tem, da odpravlja v Rimu zgodovinsko zanimiva poslopja iz starega in srednjega veka, ako se ne prilaga modernim Vandalom, ki hočejo odpraviti stari Rim (cf. samostan frančiškanov na Kapitaliju) in stvariti nekaj novega brez vsakega znaka.

Istočno-rumelijski poslanci so bili nekoliko iznenadeni po prvem skupnem sobranju, ker so zastoj čakali, kedaj da bo knez Aleksander uradno proglasil formalno in faktično združenje obeh bolgarskih pokrajin v eno. Kakor hitro bi se bilo tisto zgodilo, imeli so menda tudi že vse pripravljeno, da bi bili obe pokrajini v eno združeni proglasili takoj za neodvisno kraljevino. To pa knezu ni bilo prav nič po volji in tega tudi ni storil. Reči se mora, da je modro ravnal, da te vrste svetov ni poslušal, ker bi mu bili v tistem trenutku stol spodmaknili, kedar bi bil on privolil, da naj se kneževina za kraljevino okliče. Rus bi ga bil takoj z vso močjo prijel, kot novega kalileca miru; sedaj mu pa niti blizo ne more, če prav se mu od daleč še vedno grozi, da ga bo. Aleksandru pa prav ta dolgotranja mržnja že do grla preseda, kakor tudi večini miroljubnih in poštenih Bolgarov, kateri se pod milim nebom ničesar srčneje ne žele, kakor z Rusi zopet v dobre razmere stopiti, pri katerih naj bi pa tudi svoje neodvisnosti ne napravili. Sploh si pa o knezu Aleksandru in o Bolgarih lahko reče, da sami niso nikdar Rusom kaj žalega storili, pač pa so si povsod prizadevali svojo hvaležnost javno kazati. Da so te neljube razmere med Bolgari in Rusi nastale, krivda ne zadeva Bolgarov, pač pa surove ruske uradnike in druge spletkarje ter podpihovalce, ki so iz Bolgarije lažnjiva sporočila v Petrograd pošiljali o dogodkih, ktere so si sproti izmišljevali.

Rusko brodovje v Črnem morji, v Krimski vojski razbito in tako rekoč pokopano, sedaj pa zopet oživljeno, je v Carigradu silen strah provzročilo, kajti Turkom so se jele široke hlače tresti zaradi Bospora, o katerem vsi trdijo, da od slej na dalje ni kar nič varen pred Rusi. Celó sultana je jel strah obhajati, kaj bo, če Rus pride. Zarad tega je ukazal, da se imajo takoj vsi tisti vojni parniki, ki so pred Bosporom razoroženi zasidrani počivali, takoj popolnoma oborožiti, kakor za boj, ter naj oboroženi pričakujejo reči, ki imajo danes ali jutri priti. Mornarji, kolikor jih je bilo na odpustu, so se odmah vsi v službo sklicali in tudi drugod, po vojnih založiščih se vse giblje, kakor bi si bila Turek in Rus že boj napovedala. No, morda Turki nimajo ravno tako napačno, če se za vsak slučaj pripravijo, kajti, da bodeta danes ali jutri z Rusom obraču-

ne bode nikdar do dobrega odteklo. Cesar je klical Narcisa na odgovor, a ta je obljubil, da hoče stvar takoj popraviti, med tem se je pa cesar nastanil v bližnji graščini.

Toda v tem kratkem času ni bilo moč drugega doseči, kakor da so glavno zatvornico odstranili. Da bi to prikril, je Narcis nad zatvornicami postavil krasen pavilon, kamor so cesarja povabili. Bržkone so vode prehitro zatvornice podkopale, dvorana se je zazibala in Klaudij bi bil kmalo vtonil. Narcis je padel v nemilost, ter se ni dalje zmenil za delo, drag kanal se je zablatil in po usadih je postal popolnoma nerabljev.

Plinij pravi, da je kanal veljal 350 milijonov sestercij, knez Torlonia pravi, da bi bil veljal po našem 350 milijonov frankov. Ker je Klaudij kmalo po tem umrl, je bil še le Trajan, ki je hotel vzkoristiti ta kanal, da bi prebivalce ob bregovih vsaj varoval večih povodenj; a tudi on je kmalo umrl; za njim je Hadrian tudi pustil delati pri tem kanalu, bržkone sta rove, ki so vodo odpeljavali, poglobila.

Odsihmal so pa pozabili na ta kanal. Še le v srednjem veku so se ga spomnili. Leta 1242 je

ukazal cesar Friderik kanal iztrebiti. Tudi v 17. stoletju so skušali vodo odpeljati. Med tem je pa jezero padalo in se vzdigovalo. Leta 1812 je jezero zopet žugalo okoličo potopiti, vasi San Benedetto in Ortuchio ste že stali pod vodo, in to je trajalo do l. 1815.

Ferdinand I., ki je prišel na prestol l. 1816, se je zopet jel pečati s stvarjo. K sreči je začelo jezero vpadati stalno do l. 1835. Rimski inženir, Stefan di Rivera, je pisal važno knjigo o jezeru Fucinskem. On je prav za prav tisti, ki je knezu Torloniji pot pokazal, in je dosegel toliko, da so kanal toliko iztrebili, da so ga mogli vsega prehoditi.

A da se jezero odpelje, zato bi bilo treba drugih priprav, začeli so štediti, na zadnje si že ni upal kralju kaj o tem opomniti. Jezero je med tem začelo zopet nastopati, in vlada je bila prisiljena kaj storiti. Osnovale se je društvo, ki pa ni moglo dobiti denarja pri kralju Ferdinandu, v inozemstvu si tudi niso upali kaj dobiti. Tedaj se je pa na čelo postavil knez Aleksander Torlonia, ki je podpiral vsako domorodno podjetje in je polovico kapitala precej sam podpisal.

(Dalje prih.)

nila za Carigrad, to je že zdavno gotovo in to se je tudi iz armadnega povelja izluščiti dalo, ki ga je ruski car letošnjo spomlad v Črnem morju stoječemu brodovju dal, kakor tudi iz odgovora, ki ga je na tisto povelje v Moskvi dobil. Kdo da bo v tem boji na boljšem, ni težko vganiti, če povemo, kako silen da je strah, ki ga imajo Turki še le pred torpedi. Za cel svet jih ni bilo pripraviti, da bi šli na torpedno ladijo. „Glave nam vzemite“, reklo je moštvo svojim častnikom, „toda ne zahtevajte od nas, da bi na tega „šejtana“ (h...a) hodili.“ Še le, ko so jim častniki pri prerokovi bradi prisegli, da ni nikake nevarnosti, spravili so jih z veliko težavo gori. Vaje s torpedi so pa vsled tega jako žalostne.

Ko je **Bavarski** princ-regent prisegel in je bila seja tajne komisije zaključena, dalo je ministerstvo odstavko. Princ-regent bode sprejel odstavko Crailsheimovo in Feilitzschovo in bode sestavil politično indiferentno ministerstvo. Javna seja poslaniške zbornice bode v soboto.

Prognanska postava na **francoskem** je bila 23. t. m. razglašena. Grof Pariški ima odpotovati danes (v petek) na Angleško iz Treporta, kamor se bode zbralo več socialistov. Pred odhodom je hotel dati razglas, a vlada je prepovedala. Princ Jerome je šel v Genevo, princ Viktor pojde pa v Bruselj, poprej hoče sprejeti pa bonapartiste.

O grofu Pariškem in ranjkem kralju bavarskem je v najnovejšem času nastala govorica zaradi naprave nekega posojila. Kralj Ludovik je menda pri grofu Pariškem nekaj milijonov na posodo prosil, ker bi bil rad svoj dolg poravnal. Že vsaj toliko, kar je bilo manjših kljuk. Poleg navadnih pogojev mu je menda tudi obljubil, da če bi si danes ali jutri Nemci in Francozje v lase segli, se on s svojo vojsko ne bo boja vdeležil, temveč ostane vse skozi nevtralen. Tako se govorilo. Berolinski in drugi velikonemški od Bismarka podpihovani listi se zaradi tega silno nad ranjkim kraljem jezé in mu celo nameravajo izdajstvo očitajo. Koliko bi jo bolje pogodili, ko bi vendar molčali. Prvič ni dokazano ali je kaj resnice na tej zadevi, ali je vse le golo besedičenje. Drugič naj bi pa v lastni, zlasti Brandenburški zgodovini nekaj listov obrnili in videli bodo, da so si prav na sličen način, kakor ga sedaj ranjkemu Ludoviku podtikajo, Braniborski knezi in poznejši pruski kralji prav na francoskem dvoru sami iz denarnih zadreg pomagali. Recimo, da bi bila resnica, kar je Ludovik nameraval; kaj bi bil on v tem slučaju storil? Prav nič drugega, kar so drugi — prededje sedanjega nemškega cesarja sami že večkrat pred njim storili. Konečno bi bili pa tudi Francozje zadosti nespametni, če bi mu bili na tako ponudbo kaj dali; saj lahko vedó, da nevtraliteta Bavarske ni od te same, temveč od Berolina odvisna.

Angleška kraljica Viktorija je nastopila 20. junija t. l. 50. leto vlade, kajti 20. junija 1837 je po smrti strica Viljema IV. zasedla prestol. Od nje prednikov je vladal Henrik III. 56, Edvard III. 50, in Jurij III. 60 let. — Parlament bode, kakor je povedano, jutri v soboto 56. t. m. razpuščen. V dolnji zbornici je rekel minister Brice, da Angleška nima vzroka pritoževati se zaradi vedenja francoske vlade pri zasedanji Novih Hebridov (avstralskih otokov). Oboje vlad prizna prigodbe l. 1878 in 1883, in se hoče po tem ravnati.

Gladstone je v Glasgovu (Škotsko) javno govoril in od tod šel nazaj v London, po vseh kolidvorih po Škotskem so ga pozdravljale nebrojne množice ljudi.

Porta je poslala bolgarski vladí noto, v kateri izraža nezadovoljnost v nekaterih izrazih pri prestolnem nagovoru kneza Aleksandra; knez je odgovoril, da hoče spoštovati turško-bolgarsko pogodbo.

Izvirni dopisi.

S Krasa, 22. junija. Čudna prepoved je došla te dni vsem voditeljem ljudskih šol po deželi: „da za letos, zaradi letne vročine (?) in zaradi zdravstvenih obzirov (?) šolska mladina ne sme udeležiti se navadne procesije dne sv. Reš. Telesa“. Vsem omahljivim učiteljem je ta prepoved prav prišla, a veliki večini je prouzročila nenadno osupljenje. Skoraj ves mesec junij je letos deževen in hladn; kakor smo željno pričakovali dežja v drugi polovici maja, tako smo ga zdaj že naveličali se. Zdaj, ko grozdje cvetó, in se je začela košnja, bi nam prav ugajala toplota in lepo vreme. Toraj prvega uzroka za prepoved procesije vsakdanji navaden človek pri nas ne najde. Gledó zdravstvenih obzirov pa je opaziti, da v celem Primorskem, za katero sploh je došla prepoved, nikjer ni še nobenega slučaja kolere, razun ono malo v Trstu. Ako se toraj na deželi zunaj mesta prepové otrokom udeležiti se procesije, bi se moralo tudi dosledno prepovedati iti v cerkev k službi božji. Tako daleč pa menda ne sega svetna oblast? Take prepovedi samo prosto ljudstvo vzne-

mirujejo, kajti po svoje si tolmači to stvar: Gospodje ne marajo iti v cerkev, zato bi radi, da tudi ljudstvo ne bi hodilo k službi božji? Ravno letos so že bile in bodo še, ako Bog dá, velikanske procesije v namen svetega leta. Nasprotnikom cerkve se vé to ne more biti všeč. Šaj so tudi lani prepovedali romanje na Velehrad, letos pa je došla prepoved, da ne sme hoditi ljudstvo na božja pota. Naj bo ta prepoved za ljudi iz okuženih krajev, a za domače, kjer ni sledú kužne bolezni, je ta silna skrb za ljudsko zdravje, ka-li? — menda pretirana. Naj bi se potem dosledno prepovedalo tolпам lačnih Furlanov hoditi v naše kraje in jemati zaslužek našim ljudem, naj se prepovedó vsi javni shodi in zborovanja, vse veselice in plesi, vožnja po železnicah, kjer se menda, ako je kak sedež okužen (?) najlozje dobí nalezljiva bolezen? — Svet ni več s „plankami“ zabiti, in pravi vzrok prepovedi koj ugane, kdor ni zabiti.

Domače novice.

(Procesije sv. Rešnjega Telesa) se v Ljubljani že mnogo let niso ob tako negotovem vremenu vršile, kakor včeraj. Nebo je bilo ves dan tolikanj oblačno, da človek ni vedel ali pojde dež ali ne. Kljubu temu je prišlo od vseh strani obilno pobožnega in še več zijavega ljudstva skupaj. Procesija se je pričela jutraj ob 4. uri v Trnovem, za katero je prišla ob 6. uri ona Šentpeterske župnijske cerkve na vrsto. Pri prvi so bili mestni godci, pri drugi pa c. kr. vojaška kapela in pa c. k. brambovska častna straža. Procesija stolne cerkve se je pričela po velikem opraviu in so se je razven štirih Ljubljanskih fara vdeležili tudi tukajšnji dijaki iz normalk, vadnice in srednjih šol, spremljani od svojih profesorjev. Za dijaki uvrstila se je katoliška družba, Mahrov zavod, tesarji in peki za svojimi banderi. Za temi so prišle belo oblečene deklice s svečami in cvetjem, s katerim so pri štirih evangelijskih pot potresale Gospodu. Za belo oblečenimi deklicami prišla je na vrsto prečastita duhovščina s premilim knezo-škofom, ki so presveto R. T. nosili, s katerim so v zvezdi zbrani c. kr. posadki obstoječi iz c. kr. tukajšnje generalitete, častništva in moštva pehote in topničarjev, katerim se je na levem boku tudi kor gg. veterancev z zastavo pridružil, blagoslov podelili. Zmed oblastnih, uradov in dostojanstev so šli pred nebesom gg. mestni uradniki in nekaj mestnih odbornikov z županom, c. k. poštni, finančni in sodnijski uradniki s svojimi načelniki in vrhovniki; za sv. Rešnjim Telesom pa c. k. deželni predsednik baron Winkler s političnimi funkcionarji. Društvo vednega češčenja sv. R. T. je procesijo z veliko množico pobožnega ženstva zaključilo. Trajala je do 11. ure. Streljala je pri štirih blagoslovih častna kompanija domačega pešpolka baron Kuhn na Gradu so pa topovi gromeli.

(Nekaj veselega za novomašnike in njih sorodnike.) Mil. škof Gašpar Mermillod je med drugimi tudi prosil, naj bi se podelili kaki odpustki tistim, ki pobožno prejmo blagoslov mašnika, zlasti pa novomašnika; in da bi se kaki odpustki podelili pobožno navzočim pri prvi sv. daritvi novomašnika. — Kongregacija za odpustke ni za prejem blagoslova nasvetovala nikakoršnih odpustkov; za prvo daritev sv. maše pa so po nasvetu kongregacije sv. oče papež Leon XIII. dovolili popolne odpustke novomašniku in njegovim krvnim sorodnikom do tretjega kolena; drugim kristjanom pa popolne odpustke sedem let in sedem kvadragen (po 40 dni), če so zbrano in pobožno pri njegovi prvi sv. maši navzoči. — Gotovo veselo naznanilo novomašnikom in vsem kristjanom, zlasti Slovencem, ki se za novo mašo, če treba, tudi daleč potrudijo.

(Šolsko leto) na Ljubljanski gimnaziji se bo završilo dné 9. julija; zrelostne preskušnje se pričnó 10. julija. Vsprejemne preskušnje za I. razred delale se bodo 15. in 16. julija, toraj letos prvič takoj po dokončanih šolah.

(Prezentirani so) č. gg.: Karol Gajšek, duhovni svetnik, dekan na Dobrni za župnijo Skalsko; M. Žnidar, kaplan v Slov. Bistrici za župnijo sv. Ilja v Zrečah.

(Pri streljanji) z možnarji se je včeraj v Trnovem Anton Bezljaj s smodnikom po obrazu hudo ožgal in so ga morali takoj v bolnišnico prenesti.

(O koléri) v Domžalah sporočim, da je dozdej

hvala Bogu! — še ni, dasiravno se, kakor sem čul, mnogo o njej po Ljubljani govori. Slučaj je pa ta. Umrila je v Domžalah 21. t. m. neka priletna, gluho-nema ženska, ki je komaj dober dan ležala in kazala res nekaj znamenj kolere: bljuvanje i. t. d. Prenesli so jo precej v Mengeško mrtvašnico in jo 23. t. m. zjutraj, po došlem dovoljenji od c. kr. okr. glavarstva, pokopali. Nekaj ur po pokopu pa pride zdravstvena komisija iz Kamnika in iz Ljubljane z načelnikom vladnim svètnikom dr. Keesbacher-jem. Ranjka se izkoplje, pregleda, ter najde, da je umrla za vnetjem črev in ne za kolero. Ljudje pravijo, da se je bila ta oseba močno prehladila.

(Potno predavanje) ima tajnik c. k. kmetijske družbe g. Gustav Pirc v nedeljo 27. t. m. popoldne v Boh. Bistrici.

(Zakrament sv. birme) je v Lavantinski stolni cerkvi v Mariboru ob letošnjih binkoštnih praznikih prejelo 238 dečkov in 254 deklic.

(Štajarski turnarji) pisali so svojim saksonskim bratom, da jim ne svetujejo v slovanske pokrajine priti, ker se je bati, da bi kaj neprijetnega ne skupili. Prav so storili, naj le ostanejo kjer so, nihče ni vprašal, nihče ne vpraša in nihče ne bo vprašal po njih. Če bi se bili modri turnarčki iz Celja sami po tem premodrem nasvetu ravnali, s katerim sedaj svojim sobratom iz Saške dežele čevlje brišejo, bi se jim ne bilo v senci bajonetov iz Ljubljane na kolodvor vračati. Mirnih ljudi se od nobene strani ne branimo, hujškačev imamo pa od vsake takoj preveč.

(Proti koléri) priporoča homöopat Karl Brandt sledeče: Ko oboli kdo za kolero v kraju, ulici ali hiši, kjer živiš, obuj brez obzira ali je poletje ali gorko obnebje, koj volnene nogovice in v vsako nogovico vsuj pol žlice žveplenega prahu (Schwefelpulver), kojega dobiš v vsaki lekarni pod imenom žvepleni cvet ali mleko (Schwefelblüthe, Schwefelmilch), izven tega se moraš varovati prehlajenja; ne preminjaj svojega dozdanjega načina življenja; ne izidi s praznim želodcem in ne vživaj kislih jedí. To pomaga proti koléri! Kdor se tega ukaza natančno drži, za kolero ne zbolí. Tako omenja praktični homeopatični zdravnik. Sicer je pa vsakemu priporočati, da se zdrjuje jedi, ki bi mu drisko prozročile, kakor sadje i. dr. Če pa kdo zbolí, je najboljšje, da se zdravi z onimi pomočki, koje je sam ali njegovi bližnji za uspešne v drugih prilikah spoznal, kajti znanstveno določenega in gotovo uspešnega sredstva proti tej bolezni ni še iznajdenega. Bolj ozdravi napadenega človeka narava sama, nego vsa zdravniška sredstva. Ni se je toraj bati, kajti morda vendar ni tako strašna, kakor jo opisujejo.

(Edin.)

Razne reči.

— Iz Gališkega se pripoveduje, da je tam toča v 44 občinah vse potokla.

— Javno zdravstvo v Trstu je povoljno. 11 dni je že minulo, od kar ni nobeden umrl za kolero. Včeraj 21. t. m. so pripovedovali po mestu o sumljivih slučajih, a govorice so bile popolnoma neresnične. Iz Laškega pa poročila niso tako ugodna; tako pravi „Corr. Bur.“ dné 23. junija, da je v Brundusiji, pomorskem mestu na Neapolitanskem ob Jadranskem morji, zbolelo 18 oseb a umrlo 7, v Sanvito so 4 zboleli a 2 umrli, v Oriji 3 bolni in 1 umrl, v Latiani 2 zbolela in poslednjič v Benetkah 3 zboleli in 2 umrli.

— Strahovita nesreča se je zgodila 22. junija na brodu preko reke Sazave poleg Kamerburga na Českem. — V Koceradu je bila birma. Iz Kamerburga so ljudje šli z birmanci čez brod v Kocerad. Čoln na Sazavi, ki je bila zaradi deževja narastla, se je prekučil in vse osebe so padle v vodo. Do 23. t. m. so izlekli iz vode 25 mrtličev (22 otrok in 3 odrasčeni.) Grozno! So pač zopet ljudje preveč tiščali v čoln, da je bil prenapolnjen in se je potem prevrnil, ker ga ni bilo moč preobladati.

— Povseh katoliških cerkvah na Poznanskem je bil 20. t. m. prebran pastirski list nadškofa Dinderja in sicer v frančiškanski cerkvi v nemškem jeziku. V ti cerkvi je nadškof povodom odpustka govoril v nemškem jeziku, ter je povdarjal, da smatra za svojo dolžnost, govoriti vernim v njih maternem jeziku. Nadškof je dobil tudi po posredovanji kardinala nadškofa Gangelbauerja pallium.

— V katoliško cerkev se je povrnil razprelat Cavarese, načelnik tako zvane italijansko-katoliške cerkve (nekaki stari katolicizem). Ta mož ni bil nikjer v visoki cerkveni službi, vendar so neprijatelji katoliške cerkve na velik zvon bili, ko je

ta gospod pred tremi leti v Neapolju stopil iz katoliške cerkve. — Vzrok prestopa pri njem ni bil, kakor pri marsikteremu — nenravno življenje; Bog zna, kaj ga je zmotilo. Dasiravno odpadnik, je nosil duhovsko obleko in je kakor pravijo — častil Mater Božjo. Sedaj se je pa skesano povrnil v katoliško cerkev in je na povelje sv. očeta šel v samostan redemtoristov v Neapolj, da dela pokero.

— Kraljica Margareta se baje hoče v Benetke podati, ljudstvo tam je preplašeno zaradi grozne bolezni kolere, ona misli baje ljudi osrečiti.

— V Montavi na Laškem se kujajo delavci na polji. 12 kmetov so zaprli, 6 so jih zopet izpustili; druge so peljali v zapor v Bazzolo. — A nikar ne vprašajte, zakaj se tam poljski delavci kujajo, tudi nikar jih ne zamenjajte z delavci, ki morda na teden zaslužijo po 6 do 8 gold. pa se vendar kujajo, laški delavci delajo za 40 kr. na dan, kako se prehranijo, lahko opazujemo pri Italijanih, ki pri nas zidajo, cegel delajo itd. Laški seljaki pravijo, signori (gospoda) so odpravili tujce (stranieri) iz dežele, da nas lože gulijo. V sredi Italije, ki se imenuje vrt Evrope, leži zemlja neobdelana, ker nihče ne zmaga davkov, in ljudje se selijo na vse kraje iz blažene Italije.

— Kraljeva bavarska rodovina in „vojvodje“ bavarski, iz katerih je izšla avstrijska cesarica Elizabeta, imajo za deda vojvoda Kristijana I. po rodu Zweibrücken-Birkenfeld-Bischweiler, ki je umrl l. 1654. Odsihmal ste ločeni te dve rodovini. Od starejšega sina Kristijana II. iz Birkenfeld izhaja kraljeva — Ludovik II. in Oto — od mlajšega sina Kasimir v Gelnhausen vojvodska rodovina, k kateri pripada svitla cesarica.

— Dokler je imel kralj Ludovik II. dosti denarja, vam je bil dober, sedaj pa, ko nima več denarjev, ga hočete odstaviti, tako je rekel baje seljak v Hohenschwanggau enemu izmed ministrov. — Mož je morda pravo zadel. Dokler je kralj vse podpisaval, je bilo vse v redu, dasiravno so ministri leta in leta vedeli, kakšen da je kralj. Proti deželnemu zboru so se branili s kraljevim zaupanjem, dasiravno je kralj z njimi občeval le posrednje po služabnikih in zoper bavarsko vladarsko rodovino so pa kazali na kraljevo bolezen, tako so na Bavarskem že dolgo in dolgo vladali in ministerstvo se je pri tem dobro počutilo. — Poslednjič je zmanjkalo denarjev, kralj je razsajal in hotel denarjev imeti — kakor vojska — željam ministerstvu je dan na dan manj vstrezal, t. j. še podpisov niso mogli dobiti, toraj je moralo priti do tega, da so nasvetovali začasno vladarstvo, in princ Luitpold je bil moralno prisiljen, vzeti v roke državne vaje. Sedaj pa na dolgo in široko po zbornici razpravljajo, da je bil kralj popolnoma nesposoben za vlado, kakor da bili to zvedeli še le to spomlad. Kaj pak, da je ta stvar silo kočljiva, in ni ga bilo človeka, da bi se bil hotel žrtvovati, dokler je nedolžni zdravnik dr. Gudden postal žrtev neprevidnega vladanja, morda tudi prevelikega zaupanja v svojo učenost in skusenost in kraljeve blaznosti. — Ministerstvo Lutz zagovarjajo narodno-liberalci na Bavarskem in zunaj Bavarskega. Njim je bilo prav, da se kralj Ludovik II. ni zmenil za večino v parlamentu, pod njegovim imenom so vladali na Bavarskem liberalci, ki so katolike k steni pritiskali; tem ljudem je tudi prav, da je ubogi Oton kralj Bavarski, samo da imajo proste roke zoper — ultramontance. Mundus regitur Dei providentia et hominum stultitia. — Dobro je, da božja previdnost svet vlada, kam bi ga sicer pripravila nespamet človeška!

Telegrami.

Sofija, 25. junija. Sobranje je sprejelo odgovor na prestolni govor, ki je za vladno jako ugodno sestavljen. Edino le vplivu Bolgarskega kneza se je zahvaliti, da se je odpravila nevarnost oklicanja Bolgarske za kraljevino.

Pariz, 25. junija. Grof Pariški je izdal manifest, v katerem protestuje nad njim doprinešenemu nasilstvu. Izgon ni družega, nego maščevanje zaradi 3½ milijona glasov z dne 4. oktobra. Edino le monarhija more obstojeti zlo odpraviti, na kateri Francoska boleha, ter jej dati vladno, ktera bo po svoji stalnosti skupnej Evropi porok za vstrajen mir. Z božjo pomočjo in s podporo prijateljev nadja se grof Pariški, da bo svojo nalogo srečno rešil, o Francoski se pa nadja, da bo v odločilnem trenutku pripravljena.

Pariz, 24. junija. Princ Viktor Napoleon se je zvečer v Bruselj odpeljal. Nekako 15 spremljevalcev je pri odhajanju vlaka klicalo: „Živio cesar, na svidanje!“ Drugi pa so žvižgali in vpili: „Živela republika!“ Več so jih zaprli ob tej priliki.

Milán, 24. junija. Več mladih ljudi so prijeli in zaprli, ker so kmete na revolucijo šuntali. Prišli bodo pred sodnijo. Odseki

Milanskega delavskega društva v Como, v Paviji in Cremoni, v Brešiji in Novari so se vladno zatvorili in se je pričela pobišna preiskava.

(Razpis državne štipendije za obiskovanje c. k. živinozdravniškega zavoda na Dunaji). Vsled odloka vis. c. k. kmetijskega ministerstva iz dne 20. maja t. l. št. 6742/856 pooblaščen je podpisani odbor, razpisati državno štipendijo v znesku 300 gold. za Kranjca, ki se namerava učiti živinozdravništva na c. k. živinozdravniškem zavodu na Dunaji. Prosilci za to državno štipendijo, ki so rojeni Kranjci, naj dokažejo, da so z dobrim vspehom dovršili vsaj šesti gimnazijski ali realni razred, ter da so zmožni slovenskega in nemškega jezika. V živinozdravniški tečaj, kateri traja tri leta, vstopiti je 1. oktobra t. l. Nemški pisane prošnje na vis. c. k. kmetijsko ministerstvo, katerim naj je priložen rojen list in šolsko spričevalo, oddati je najpozneje do 1. avgusta podpisnemu odboru.

Glavni odbor c. k. kmetijske družbe
v Ljubljani, 18. junija 1886.

J. Fr. Seunig,
podpredsednik.

Gustav Pirc,
tajnik.

Tuji.

22. junija.

Pri **Maltcu**: Teodor Müller in Hugo Seidel, iz Breslaua. — Vober, zasebnik, z Dunaja. — Edvard Krenner, zasobni uradnik, z Dunaja. — Schweinberger in Mikesch, trgovca, z Dunaja. — A. Deutsch, trgovec, iz Peesa. — Graf Attems, c. k. poročnik, iz Grada. — Citaldino, vladni komisar, s soprogo, iz Grada. — Schwarz, vodja, iz Litije. — Jakob pl. Maltiazzi, kapitan, z družino, iz Trsta. — Hafbauer, kupčevalec, z lesom, iz Trsta. — Karl Bernhauer, c. k. vodja kaznilnice, iz Ljubljane. — Henrik Czerny, zasobni uradnik, iz Ljubljane.

Pri **Stonu**: Ludovik Barbarino, trgovec, iz Monakovega. — A. Kamerer, trgovec, iz Nürnberga. — Albina Balš, zasebnica, z Dunaja. Dr. Jožef Harmach, c. k. vojaški zdravnik, iz Mostara. — Gustav Kulovics, c. k. poročnik, s soprogo, iz Zare. — Raimund Szlaviczek, kr. finančni svetovalec, iz Budapešte. — Jožef Milde, vodja tovarne, iz Budapešte. — Eugen Tosi, zasebnik, iz Verone. — Anion Santi, nadzornik, iz Trsta. — Šlibar in Sore, posestnika, iz Podbrezja.

Pri **Bavarskem dvoru**: Leo pl. Latinovics, zasebnik, iz Litije. — Janez Weiss, c. k. uradnik, iz Ljubljane.

Dunajska borza.

(Telegrafirano poročilo.)

25. junija

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85	gl.	20	kr.
Sreberna 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85	„	85	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	117	„	—	„
Papirna renta, davka prosta	102	„	—	„
Akcije avstr.-ogerske banke	870	„	—	„
Kreditne akcije	279	„	10	„
London	126	„	—	„
Srebro	—	„	—	„
Francoski napoleond.	99	„	08½	„
Ces. cekini	5	„	93	„
Nemške marke	61	„	90	„

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.	733-61	+12-8	sl. vzh.	oblačno	
23. 2. u. pop.	733-19	+19-2	sl. jizap.	del. jasno	6-50
9. u. zveč.	733-91	+13-8	sl. zap.	oblačno	dež
7. u. jut.	734-27	+17-0	sl. zap.	del. jasno	
24. 2. u. pop.	734-23	+21-2	sr. zap.	„	0-00
9. u. zveč.	737-42	+16-4	sl. zap.	„	

V sredo dopoldne nestanovitno, popoldne ob 4. uri dež prav plohi podoben, zvečer jasno. Srednja temperatura 15.3°, za 3.5° pod normalom. V četrtek dopoldne večinoma oblačno, popoldne jasno in veter, zvečer lepo in mirno. Srednja temperatura 18.2°, za 0.6° pod normalom.

Po nižanej ceni!

Einspieler, Krščanski nauk:

- a) Varuj se hudega gl. — 80 kr.
b) Stori dobro „ 1 60 „
c) Blagoslovi „ — 50 „

Mraz, Šolske katekeze:

- a) Za pivence gl. — 40 kr.
b) Za višji razred „ 1 20 „

Vse skupaj gl. 4 50 kr.

„Cerkvene zapovedi“ in „Zakramenti“

so že razprodani.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani,

stolni trg št. 6. (5)

Cerkveno-književna novost!

V „Katoliški Tiskarni“ je ravno izšla knjiga:

ZBORNİK cerkvenih govorov

na slavo

SS. Cirilu in Metodu.

Zbral in na svetlo dal

ANTON ŽLOGAR,

kapelan pri mestni fari sv. Jakopa v Ljubljani.

Z dovoljenjem v. č. knezoškofjstva Ljubljanskega.

Čisti dohodek je namenjen družbi ss. Cirila in Metoda.

V LJUBLJANI.

Založil izdatelj. — Tisek „Katoliške Tiskarne“.

Vel. 8° 16 pol na krasnem papirju.

Cena 1 gl. 60 kr. in 10 kr. za poštino.

Dobiva se

(3)

pri izdatelji in v „Katoliški Bukvarni“.

Rimske toplice v Tržiču (Monfalkone).

Železniška postaja med Trstom in Gorico,

tope klor-bromove jod-žvepljene kopeli

(38° C.)

zdravilne zoper protin, trganje, čutnične bolezni, zastarane bolečine, prehlajenja in oslabenja, skrofne, kožne bolezni, občasnne ženske bolezni itd.

Zdravnik in vodja kopeli:

Dr. ANTON SUTTINA,

skušeni zdravnik.

(1)

Začetek odprtja 1. maja.

Za ude bratovščine večnega počesčevanja svetega Rešnjega Telesa in za tiste, kateri prvo sv. obhajilo opravljajo itd. je posebno priporočljiva molitvena knjiga

KRUH NEBEŠKI

ali

Navod pobožno moliti in častiti

presveto Rešnje Telo

s trojno mašo in drugimi navašnjimi molitvami.

Na svitlo dal

(6)

JANEZ ZUPANČIČ,

župnik.

Tretji zopet pomnoženi in zlepljani natis.

„Kruh nebeški“ je znana knjiga, zlasti častilec sv. Rešnjega Telesa. Cena te od vis. č. g. župnika Zupančiča spisane knjige, kaže pač dovolj že to, ker je sedaj že zagledala tretji natis. Namen jej je pred vsem počesčevanje sv. Rešnjega Telesa; vendar pa je vrejena tako, da je popolna molitvena knjiga za vsacega kristijana. Izdala je ta tretji natis „Vincencijeva družba“ v Ljubljani. Priporočamo jo toraj prav toplo zaradi lepe vsebine in pa še posebej zaradi dobrega namena, kajti čisti dobiček je namenjen v podporo dobroteljnemu „Vincencijevemu društvu“. — Novi natis obsega tudi šest-nedeljsko pobožnost sv. Alojzija.

Cena je knjigi vezani v pol usnju 70 kr., vse v usnju 90 kr., vse v usnju z zlato obrezo 1 gl. 20 kr.

Katoliška Bukvarna

v Ljubljani, stolni trg št. 6.

V našem založništvu je izšla in se dobiča po vseh knjigo-tržnicah knjiga:

Die

landwirtschaftlichen Gesetze u. Verordnungen des Herzogthums Krain.

Za poljedelce in gozdarje, političke uradnike, občinske predstojnike, osebno za kranjske učitelje in učiteljske pripravnike.

S pojasnili izdal na svitlo prof.

Vilj. Linhart.

6 pol v 8°. Cena mehko vezani knjižici je 50, po pošti 55 kr.

Ta knjižica obseva vse poljedelske postave in ukaze za Kranjsko: postavo za tiče varstvo, pokončevanje mrvcev, poljsko varstvo, za pokončevanje predeince, v obrambo ribarenja itd., s primernimi prirodoznanstvenimi in poljedelskimi pojasnili. Tudi priloge razprave o „tičjem varstvu“, „predeinci“, „umnem ribarstvu“, „strni uži“ ita. obseva mnogo poučljivega in zanimivega. Dodatek razpravlja vrednost gozda in najvažnejše določbe gozdarskega zakona. Ker je gotovo toplo želeli, da se razširja znanje poljedelskih postav, kajti take zbirke gleda teh postav smo danaj pogrešali, bode ta knjiga istinito odpomogla živu potrebi. Priporočamo jo torej vsem onim, ki se pečajo s poljedelstvom, osebno pa veličastiti duhovščini in kranjskemu učitelstvu.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.